

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum VII. Joannes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

centius III, mandavit Archiepiscopo Archontino, si electionem canonicam, & personam idoneam instituto examine, comperisset, ut electum auctoritate Apostolica confirmaret, Archiepiscopus rescripsit Papæ, formam electionis Canonicam & personam dignam esse repletam, id solum dubitationis hæere, quod ex parte Græco, qui in minoribus adhuc constitutus uxorem duxerät, in sacerdotio genitus esset. Respondet Innocentius hic, Orientales votum continentia non suscipere, quia in minoribus Ordinibus constituti matrimonium contrahunt, & post susceptum Sacerdotium matrimonio utuntur: mandare proinde, cantorem electum, si aliud canonicum impedimentum non obstat, nec Ecclesiæ Archontinæ consuetudo repugnet, ut ejusmodi Græci inter Latinos converterentur, confirmandum, & confirmandum esse.

SUMMARIUM.

1. Continentia Clericorum in sacris ex proprio eorum voto oritur.
 2. Uti conjugio ante Sacerdotium contracto, permixtum quidem fuit Sacerdotibus Græcis, non tamen uxores ducere Sacerdotij tempore.
 3. Potest per consuetudinem, vel etiam statum introduci, ut ad Prælatu-ram aliquam Ecclesiasticam, inhabilis aliquis sit, qui de Jure communi ab eo non excluditur.
- N**otandum primò: Continentia Clericorum in Sacris oritur ex proprio eorum voto & obligatione voluntaria, sicuti docuit lib. 5. tract. 9. c. 11. n. 1.
2. Notandum secundò: Orientalibus Sacerdotibus nunquam est permixtum, ut uxores ducerent, sed hoc tantum contra antiquos Canones, & Occidentalis Ecclesiæ observationem indultum est Græcis, ut si seu ante clericatum, seu dum in Ordinibus non Sacris constituti fuerunt, matrimonium primum cum Virgine contraxerunt, ad Or-

dines sacros, ipsum quoque Sacerdotium, non exacto continentia voto, admitterentur. Vide, quæ docuit cit. C. 11. n. 5. & 9.

Notandum tertio: per consuetudinem, (& similiter per statutum) introducti potest, ut aliqua natiuitatis origo, aliæque qualitas, quæ spectato Jure communi non excludit, inhabilem reddat ad Episcopatum, aliæque Prælaturas. ita Gl. finalis hie. Imola n. 5. ubi ajunt, quod consuetudo facit ineligibilem, qui alioquin eligibilis est, dummodo rationalis causa appareat, cur talis inhabilitas speciali Jure decretata sit: sic v. g. in quibusdam Ecclesiis statutum est, ut qui ad Canonicatus Cathedrales, vel Dignitates promouentur, natiuitatem legitimam, non tantum suam, sed etiam ascendentium suorum, per tres aut quatuor generationes ostendere debeant.

CAPITULUM VII.

Joannes.

PARAPHRASIS.

Episcopus Pictaviensis Joannem Clericum, qui in minoribus constitutus uxorem duxerat, compellere volebat ad tonsuram ferendam; de eo apud Innocentium III, questus est Joannes, allegans, quod ex tonsura scandalum inter ipsum, & uxorem generari possit, & quod secundum consuetudinem Regionis, Clerici conjugati, ad tonsuram non compellantur; hoc intellecto mandat Innocentius Episcopo, quandoquidem Clericus conjugatus, etiam si tonsuram ferat, Clericali privilegio gaudere non potest, ut Joanni super Tonsuræ delatione molestiam non inferat, dummodo Ecclesiasticum beneficium non obtineat, cujus ratione tonsuram deferre debeat, alioquin verò, cum ipsum sæcularia negotia tractare oporteat, tonsura ipsius in Ecclesiastici ministerij vituperium redundaret.

Suz-

SUMMARIUM.

1. Clericus in minoribus Matrimonium contrahens, ut Laicus habetur, exceptis quibusdam casibus expressis.
2. Contra tonsuram, & habitum clericalem delationem, prescribi potest.

NOTandum. Si Clericus in minoribus matrimonium contrahat, veluti Laicus reputatur, quia neque onera, seu obligationes, neque commoda, aut privilegia Clericorum participat, exceptis casibus expressis in *c. unico. hoc sit. in 6.* & addi potest alius casus sumptus ex hoc Capit. quod Papa Clerico conjugato, maxime si cum Virgine, eaque unica contraxit, dispensative Ecclesiasticum beneficium & officium conferre possit, in quo casu etiam clericalem tonsuram, & habitum deferre debebit, ob rationem, quæ in textu indicatur, quod tonsura Clericalis deferenda sit, ut vitam & conversationem Clericorum à Laicis distinguant. Si itaque Clerici, eò quod conjugati sint, à Clericorum conversatione, officijs, beneficijs, ac privilegijs Ecclesiasticis omnino repellantur, frustra ipsis imponitur tonsuræ delatio; at verò, si officium ac beneficium Ecclesiasticum, aut saltem servitium aliquod Ecclesiæ, prout dicitur in *cir. c. unico*, ipsos habere, permittatur, tum jure optimo ad Clericalem tonsuram compelluntur.

Corollarium. Si Clericus ob crimen, v. g. Sodomiz, omni non tantum officio ac beneficio, sed etiam privilegio Clericali privatus sit ipso Jure, vel per sententiam Judicis, ita ut à seculari Magistratu capi, & puniri possit, tunc tonsuram, & habitum deferre non tenetur, per se loquendo.

Dubitarur hic. An contra legem seu canonem Ecclesiasticum de ferenda tonsura, & habitu per consuetudinem diuturnam prescribi possit, v. g. ut Subdiaconi clericitaliter non incedant. Resp. affirmativè, nam lex positiva per non usum diuturnum aboletur, si non usus contineat quasi actum equatium dispositioni legis, sicuti hic

Ioannes Andreas notat & Abb. n. 3 sed non delatio habitus & tonsuræ est veluti actus contrarius legi, sive Canoni præcipienti delationem, argum. reg. Digest. qui non facit, quod facere debet, videtur facere adversus ea, quæ non facit; consequenter, si bona fides, & persuasio in Communitate accedat, non esse in tali loco Subdiaconos obligatos ad habitum, & tonsuram, consuetudo præscripta introduci potest, ita tamen, ut Ordinarius loci reformationem per novum statutum, Juri communi Canonico conforme, introducere queat, quæ ratione valde usitatum est, ut in Synodis Diocesanis, & Provincialibus pristini, & diuturna consuetudine aboliti Canones, in observationem reducuntur.

CAPITVLVM VIII.

Cum decorem.

PARAPHRASIS.

Clerici conjugati ad Ecclesiasticas Dignitates admittendi non sunt, & si quas obtinent, ad deserendum cogi debent, cum sine pravo exemplo, & gravi scandalo retinere non possint.

Vide Capitulum 1, 2, & 3, hoc tit.

NOTandum. Si Clericus in minoribus uxorem ducat, ipso Jure amittit Ecclesiasticam dignitatem, ideoque cogendus est eam deserere, v. g. Ecclesiæ secularis præposituram; idemque sentiendum de alijs beneficijs, & quâlibet administratione Ecclesiastica, prout dictum in *c. l. & 2. hoc tit.*

CAPITVLVM IX.

Ex parte.

PARAPHRASIS.

Quidam Clerici in Anglia, habitu & tonsurâ relicta, uxores publicè duxerunt, postea verò tonsuram reacceperunt, ut à tributis, & muneribus publicis liberi

ma-